

KSR 12. Działalność rolnicza

Celem KSR 12 jest wyjaśnienie głównych zasad (polityki) rachunkowości stosowanych do działalności rolniczej zgodnie z ustawą o rachunkowości, a w szczególności określenie zasad wyceny i ujmowania aktywów biologicznych oraz produktów rolniczych, ustalania przychodów i kosztów działalności rolniczej oraz określenie zakresu informacji na temat działalności rolniczej, prezentowanych i ujawnianych w sprawozdaniu finansowym.

KSR 12 obejmuje w szczególności zasady:

- wyceny i ujmowania w księgach rachunkowych aktywów biologicznych,
- ustalania przychodów ze sprzedaży i kosztów wytworzenia sprzedanych produktów rolniczych,
- ujmowania w księgach rachunkowych wsparcia otrzymywanego do działalności rolniczej,
- prezentacji i ujawniania w sprawozdaniu finansowym informacji o działalności rolniczej.

Podkreślono, iż przyjęte i stosowane przez jednostkę prowadzącą działalność rolniczą zasady (polityka) rachunkowości powinny zapewnić wyodrębnienie istotnych zdarzeń, a w szczególności określić zasady wyceny i ujmowania biologicznych aktywów trwałych i obrotowych, niebiologicznych produktów rolniczych oraz ustalania wyniku działalności rolniczej.

Standard zawiera 24 przykłady związane z ujmowaniem początkowym, wyceną i sposobem prezentacji w sprawozdaniu omawianych zagadnień. Wskazano na początku jednak, iż zawarte w standardzie przykłady (rozdz. X), schematy oraz wykaz kont księgowych nie stanowią jego integralnej części, służą jedynie jako ilustracja wyjaśnień.

Standard wszedł w życie z dniem ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Ministra Finansów oraz ma zastosowanie po raz pierwszy do sprawozdań finansowych sporządzonych za rok obrotowy rozpoczynający się od 1 stycznia 2018 r. W razie potrzeby doprowadzenia do porównywalności danych za rok ubiegły stosuje się KSR nr 7 „Zmiany zasad (polityki) rachunkowości, wartości szacunkowych, poprawianie błędów, zdarzenia następujące po dacie bilansu – ujęcie i prezentacja”.

KSR 12 wzorem MSR ma określony zakres zagadnień, których nie obejmuje. Są to:

- przetwarzanie produktów rolniczych po ich zbiorach (lub pozyskaniu) w produkty gotowe, na przykład: przetwarzanie rzepaku w olej, jabłek w sok. Tego rodzaju przetwarzanie, w rozumieniu niniejszego standardu, nie stanowi działalności rolniczej, z wyjątkiem czynności, których wykonanie jest niezbędne do przygotowania produktów rolniczych do sprzedaży;
- hodowla roślin w celu polepszania ich cech dziedzicznych;
- zagadnienia niestanowiące specyfiki działalności rolniczej, jak np. ujęcie i rozliczenie kosztów zarządu i sprzedaży, ujęcie amortyzacji i likwidacja środków trwałych innych niż biologiczne trwałe aktywa.

KSR 12 definiuje takie pojęcia jak:

- biologiczne aktywa trwałe w produkcji zwierzęcej i roślinnej;
- biologiczne aktywa trwałe w produkcji zwierzęcej i ich podział na zwierzęta utrzymywane dla reprodukcji (zwierzęta hodowlane) lub dla uzyskania produktów rolniczych (zwierzęta użytkowe) oraz zwierzęta pociągowe, np.: konie robocze, woły, muły, osły;
- biologiczne aktywa trwałe w produkcji roślinnej;
- biologiczne aktywa obrotowe w produkcji zwierzęcej i roślinnej i ich podział na aktywa produkcyjne i produkty rolnicze.

W KSR wyjaśniono 17 pojęć, które pozwalają zrozumieć istotę produkcji roślinnej i zwierzęcej.

■ WAŻNE

Aktywa biologiczne – zwierzęta lub rośliny uprawne, podlegające przemianie biologicznej. Ze względu na czas trwania przemiany biologicznej aktywa biologiczne dzielą się na biologiczne aktywa trwałe i biologiczne aktywa obrotowe, a ze względu na rodzaj działalności rolniczej na: biologiczne aktywa w produkcji zwierzęcej i biologiczne aktywa w produkcji roślinnej. Zbiorowość podobnych zwierząt lub roślin stanowi grupę aktywów biologicznych.

Działalność rolnicza to wg KSR 12 wytwarzanie produktów rolniczych drogą hodowli i chowu zwierząt oraz uprawy roślin. Obejmuje ona produkcję zwierzęcą, w tym: hodowlę i produkcję materiału zarodowego zwierząt, ptactwa i owadów użytkowych, produkcję zwierzęcą typu przemysłowego fermowego, chów i hodowlę ryb oraz produkcję roślinną, w tym również produkcję materiału siewnego, szkółkarskiego, hodowlanego i reprodukcyjnego, produkcję